

Arrest

nr. 251 707 van 26 maart 2021
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. LOOBUYCK
Langestraat 46/1
8000 BRUGGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Salvadoraanse nationaliteit te zijn, op 26 mei 2020 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 april 2020.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 14 januari 2021 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 26 februari 2021.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken M. MAES.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat H. VAN NIJVERSEEL, loco advocaat A. LOOBUYCK, en van attaché H. NUYTS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster dient op 28 augustus 2019 een verzoek om internationale bescherming in. Zij wordt gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS) op 3 maart 2020.

1.2. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 22 april 2020 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

A. Feitenrelaas

U verklaarde de Salvadoraanse nationaliteit te bezitten en u bent geboren op 20 augustus 1989 te San Salvador. U hebt een dochter A.R, A.P.(...) (...). U bent niet politiek actief en kende geen problemen met de autoriteiten. U woonde bij uw moeder in Delgado, San Salvador vanaf uw zevende tot aan uw vertrek uit El Salvador. Ook uw tante, uw zus en de kinderen van uw zus woonden in hetzelfde huis. In de buurt waar u woonde was de bende 18 actief. Van 2008 tot 2010 studeerde u in de Verenigde Staten. Na uw terugkeer begon u te werken en deed u achtereenvolgend verschillende jobs. Vanaf 31 oktober 2018 werkte u als administratief assistent voor het Amerikaans vastgoedbedrijf REXIS New York, een job die u van thuis uit uitoefende. U verdiende 700 dollar per maand en ontving uw loon via geldovermaking, 'remessas'.

Begin 2019 schreven leden van de bende 18 op de muur van uw huis om hun territorium aan te merken. Op 7 april 2019 werd u benaderd door twee mannen toen u 's avonds terugkwam van de supermarkt. Ze gaven u een telefoon die u moest opnemen. Aan de telefoon zei een man tegen u dat hij wist wie u en uw dochter waren, dat ze van de bende 18 waren, dat ze wisten waar u woonde en waar uw dochter naar school ging. U moest vanaf dan 25 dollar "renta" per week betalen. U zei eerst dat u dat geld niet had, maar ze zeiden dat ze wisten dat u geld kreeg uit het noorden. Als u niet betaalde, zouden ze u en uw dochter vermoorden. U bent wekelijks 25 dollar beginnen te betalen. De betaling gebeurde soms waar u uw auto parkeerde in uw wijk, soms aan de ingang van uw wijk, soms kwamen ze bij u thuis en soms gebeurde dat achter de school van uw dochter.

In juni 2019, toen de bendeleden het geld van die week kwamen innen, eisten ze dat u vanaf dan 50 dollar moest betalen. Vervolgens betaalde u tot het einde van juli wekelijks 50 dollar. Eind juli verhoogden ze dat bedrag naar 75 dollar per week. U protesteerde dat dit niet mogelijk was. De man die het geld kwam ophalen dreigde dat als u niet zou betalen, er u en uw dochter iets zou overkomen. U heeft dan tot aan uw vertrek uit El Salvador 75 dollar betaald.

Eind juni besloot u naar België te vertrekken. Op 16 augustus 2019 kocht u online uw vliegticketstickets voor 1200 dollar per persoon. Uw moeder betaalde dit voor u met haar spaargeld, en in ruil gaf u haar uw auto. Op 19 augustus 2019 heeft u een klacht neergelegd bij het openbaar ministerie in El Salvador. Op 20 augustus 2019 vloog u van El Salvador via Spanje naar België, waar u op 28 augustus 2019 een aanvraag indiende voor internationale bescherming.

Ter staving van uw verzoek legde u volgende documenten neer: uw identiteitskaart, uw paspoort, het paspoort van uw dochter, uw rijbewijs, uw vliegtickets, foto's van uw huis, de bewijzen dat u geld afhaalden via "remessas" en het bewijs van de klacht die u hebt neergelegd bij het Openbaar Ministerie.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Vooreerst dient opgemerkt dat, zelfs al blijkt uit de beschikbare informatie dat de georganiseerde misdaadgroepen actief in El Salvador een grote invloed kunnen uitoefenen op het sociale, economische en politieke leven aldaar en dat deze bendes door sommige bronnen bestempeld worden als een de facto autoriteit, dan nog pogen deze bendes eerder door middel van criminele activiteiten hun economische en territoriale positie te behouden en stellen we vast dat de drijfveer van daden van vervolging veeleer economisch is en geenszins politiek gemotiveerd (cf. COI Focus El Salvador: Situation Sécuritaire van 15 juli 2019 (beschikbaar op https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_salvador_situation_securitaire_20190715.pdf). Bijgevolg is in verzoeken om internationale bescherming waarbij georganiseerde misdaadbendes betrokken zijn, de reden van de vervolging veelal niet politiek maar puur crimineel en economisch van aard en is er geen band met de Conventie van Genève op basis van (toegeschreven) politieke overtuiging aanwezig. Dit is bijvoorbeeld het geval in situaties van afpersing en vervolging omwille van financiële redenen.

Ook een band met de Conventie op basis van het behoren tot een sociale groep is in de context van vervolging waarbij georganiseerde misdaadbendes betrokken zijn, niet vanzelfsprekend. Om tot een sociale groep te behoren dient men immers te beantwoorden aan de definitie van een sociale groep zoals weergegeven in artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet. Volgens deze bepaling moet een groep worden geacht een specifieke sociale groep te vormen als leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, **en** wanneer de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft, omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd. Aldus is het enkele feit te behoren tot een groep die omwille van geldelijke redenen wordt vervolgd, bijvoorbeeld door middel van afpersing, onvoldoende om als een sociale groep te worden beschouwd in de zin van artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet.

Rekening houdend met alle relevante feiten in verband met uw land van nationaliteit, met alle door u afgelegde verklaringen en de door u voorgelegde stukken, acht het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) het mogelijk dat u geviséerd werd door leden van de bende 18. Echter, voortgaande op uw verklaringen en rekening houdend met uw profiel en achtergrond heeft u niet aannemelijk gemaakt dat de bendeleden u wegens uw ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of uw politieke overtuiging persoonlijk vervolgen. Uit uw verklaringen blijkt dat u nooit problemen heeft gekend met de autoriteiten (CGVS, p. 15). U bent niet politiek actief (CGVS, p. 14). U heeft, naast de problemen van afpersing en bedreigingen door bendeleden die het op een deel van uw inkomsten gemunt hadden, geen andere problemen gekend in El Salvador (CGVS, p. 16 en 23). Er moet bijgevolg worden geconcludeerd dat u in het kader van uw verzoek om internationale bescherming geen elementen aanbracht die erop zouden wijzen dat u omwille van een van de criteria van de Vluchtelingenconventie zou zijn vervolgd of bij terugkeer omwille van deze criteria zou worden vervolgd.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een verzoek om internationale bescherming ook een subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer er een reëel risico bestaat dat hij bij terugkeer naar zijn land van herkomst blootgesteld zal worden aan foltering of onmenselijk of vernederende behandeling of bestraffing. Er dient echter te worden vastgesteld dat de door u aangehaalde afpersing door bendeleden en de gevolgen ervan niet ernstig en zwaarwichtig genoeg zijn om er een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming uit af te leiden.

U gaf tijdens uw persoonlijk onderhoud aan dat u werd afgeperst door bendeleden vanaf april 2019, nadat u begon te werken voor een Amerikaans bedrijf (CGVS, p. 12, 16). Aanvankelijk eisten de bendeleden 25 dollar per week. Op het einde van juni 2019 eisten ze dat u 50 dollar per week betaalde. In juli eisten ze 75 dollar per week van u (CGVS, p. 16). Hoewel de eis tot betaling gepaard zou zijn gegaan met verbale bedreigingen, moet er worden vastgesteld dat u bent ingegaan op hun vraag en dat u hiermee verdere problemen met de bende verhinderde (CGVS, p. 16). Met betrekking tot de gevolgen van de afpersing op uw levensomstandigheden blijkt uit uw verklaringen dat u nog steeds alle facturen kon betalen. U diende op geen enkel moment hier geld voor te lenen (CGVS, p. 14). U betaalde nog maandelijks het schoolgeld voor de privéschool van uw dochter (CGVS, p. 14) en u kon inwonen in het huis dat uw grootouders hadden nagelaten aan hun kinderen (CGVS, p. 9). Verder blijkt uit uw verklaring ook dat u recent, in maart 2019, nog een nieuwe auto had kunnen kopen (CGVS, p. 20). Daarnaast stelt u dat de mensen met wie u samenwoonde ook nog over inkomsten beschikten. Uw moeder ontvangt een pensioen en beschikt over spaargeld van 10.000 dollar (CGVS, p. 17), en ook uw zus en tante werken momenteel (CGVS, p. 11 en 20). Uit uw verklaringen over uw persoonlijke situatie blijkt dan ook niet dat u in een situatie van extreme armoede was beland, of bij terugkeer zal belanden, waardoor u onmogelijk kon, of zal kunnen, voorzien in uw elementaire levensbehoeften op gebied van voeding, hygiëne en huisvesting. Er moet dan ook worden vastgesteld dat u op basis van afpersing geen reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet aannemelijk maakt.

Daarnaast beweert u dat bendeleden de naam van hun bende op de muren van uw huis hebben getekend om hun territorium aan te merken (CGVS, p. 6). Gevraagd naar uw concrete vrees hierrond, stelt u dat de tekst is geschreven door dezelfde bendeleden als degene die renta van u vroegen (CGVS, p. 22). U verklaart geen andere vrees te hebben dan renta te moeten betalen en de bedreigingen die

daarmee gepaard gaan (CGVS, p. 23). Ook hiermee kan u dus geen reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet aannemelijk maken.

Uw bijkomende vrees voor uw dochter dat benedeleden jongeren willen integreren in hun bendes en dat benedeleden meisjes als hun lief willen (CGVS, p. 23) is volkomen hypothetisch. U zegt zelf dat dit nu niet het geval is en dat niemand u heeft benaderd met de vraag of uw dochter zich aansluit bij een bende (CGVS, p. 23). Bijgevolg kan u ook met deze algemene en speculatieve opmerking geen nood aan internationale bescherming aannemelijk maken.

Bovendien rijzen er vragen over de verklaringen die u gaf over het gedrag van de benedeleden. Zo verklaart u dat de benedeleden u benaderden aan de supermarkt en u en uw dochter dreigden te vermoorden indien u geen renta zou betalen of naar de politie zou stappen (CGVS, p. 16). Vervolgens zouden ze u telkens op andere plaatsen opwachten, zoals de plaats waar u uw auto parkeerde, aan de school van uw dochter, aan de ingang van uw kolonie en bij u thuis (CGVS, p. 18). U beweerde dat dit zo kon gebeuren omdat ze alles van u wisten (CGVS, p. 17) en omdat u elke keer op hetzelfde uur naar de school van uw dochter ging om haar te brengen en halen, en altijd op hetzelfde uur thuiskwam (CGVS, p. 19). Echter, dat de benedeleden zoveel moeite zouden doen om u in de gaten te houden, terwijl ze u ook konden zeggen om het geld te brengen naar een vaste plek en op een vast uur, is onwaarschijnlijk. Uw argument dat dit het geval zou zijn omdat u anders naar de politie zou stappen en zou zeggen waar de overdracht zou plaatsvinden, kan niet overtuigen (CGVS, p. 20).

Verder kan gesteld worden dat uw houding niet getuigt van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie of een reëel risico op ernstige schade zoals voorzien in de definitie van subsidiaire bescherming. Zo heeft u er nooit aan gedacht uw routine te veranderen (CGVS, p. 17) of om veiligheidsmaatregelen te nemen (CGVS, p. 19). Uw poging tot verschoning dat dit onmogelijk was omdat de benedeleden alles over u wisten (CGVS, p. 17), u nergens anders kon parkeren en uw dochter altijd op dezelfde uren naar school moest brengen (CGVS, p. 19) is uitermate zwak. Verder blijkt uit uw verklaringen dat, ondanks uw bewering dat de benedeleden het op u gemunt hadden omdat u geld ontving uit Amerika, u geen enkele moeite heeft gedaan om na te gaan bij uw baas of het mogelijk was om uw loon op een andere manier te ontvangen (CGVS, p. 18). Er kan toch verwacht worden van iemand die vreest voor haar leven, en bovendien een universitair diploma heeft (CGVS, p. 12), om een poging te doen om problemen te vermijden.

Ook dient er te worden opgemerkt dat u pas een dag voor uw vertrek uit El Salvador klacht indiende bij het Openbaar Ministerie (CGVS, p. 7, 14). Het is uitermate vreemd dat u pas naar het Openbaar Ministerie stapte om een klacht in te dienen nadat u al uw tickets had gekocht om naar België te vertrekken (CGVS, p. 14). Uw ingeroepen excuus dat u dat eigenlijk niet wou doen, dit enkel deed op verzoek van uw familie en dat u het niet eerder had gedaan omdat u bang was dat de benedeleden erachter zouden komen (CGVS, p. 21) kan niet overtuigen. Uit uw verklaringen blijkt namelijk ook dat u niet verder navroeg of er ook gevolg aan uw klacht werd gegeven. Zo stelt u eerst dat uw moeder ernaar is gaan vragen, maar dat u enkel meer informatie kan krijgen door een brief te sturen naar het Openbaar Ministerie (CGVS, p. 22). Gevraagd of u dit dan gedaan heeft, blijkt dit niet het geval te zijn en beweert u dat uw moeder er 'dezer dagen' mee bezig is (CGVS, p. 23). Er kan toch wel verwacht worden dat u, indien u werkelijk vreesde voor uw leven, u ook enige moeite doet om uw klacht op te volgen. Bovendien heeft het bewijs dat u neerlegt van uw klacht een hoog gesolliciteerd karakter gezien erin staat dat het 'dient om neer te leggen bij het kantoor van Asiel en Migratie van het Koninkrijk België'. Bijgevolg kan ook dit bezwaarlijk dienen om een reëel risico op ernstige schade aannemelijk te maken.

Tenslotte stelt u dat u besloot om El Salvador te verlaten op het einde van juni, maar u hebt pas uw tickets naar België gekocht op 16 augustus 2019 en u hebt El Salvador pas effectief verlaten op 20 augustus 2019, bijna twee maanden nadat u besloot te vertrekken (CGVS, p. 15). Als u effectief, zoals u beweert, voor uw leven zou vrezen, zou men toch verwachten dat u zo snel mogelijk probeert te vertrekken. Bovendien reisde u via Spanje naar België. Ondanks het feit dat u zich in een EU-lidstaat bevond diende u in Spanje geen asielaanvraag in. Uw poging tot verschoning dat u een artikel had gelezen dat België het probleem van de bendes erkent (CGVS, p. 15) is onafdoende. Deze houding ondermijnt de ernst van de door u aangehaalde problemen. Er mag immers redelijkerwijze verwacht worden dat als u voor uw leven vreest u zo snel mogelijk, vlak na uw aankomst in een ander land, een verzoek om internationale bescherming zou indienen.

Volledigheidshalve kan nog worden opgemerkt dat uw profiel als persoon die geld ontvangt uit het buitenland op zich niet volstaat om een reëel risico op het lijden van ernstige schade aan te tonen. De

loutere verwijzing naar een profiel of naar een algemene situatie in een land van herkomst volstaat immers niet om aan te tonen dat u in uw land van herkomst werkelijk wordt vervolgd of dat er voor wat u betreft een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming bestaat. Deze vrees voor vervolging of reëel risico op ernstige schade dient in concreto te worden aangetoond en u bleef hierover in gebreke.

De overige door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande conclusie niet wijzigen. Uw paspoort, identiteitskaart, rijbewijs en vliegtickets hebben louter betrekking op uw identiteit en de reisweg, en de bewijzen dat u uw geld ontving via remessas, tonen enkel aan dat u geld ontving uit het buitenland, elementen die hier niet onmiddellijk ter discussie staan. Aan de foto's uit private bron kan weinig bewijswaarde worden toegekend, aangezien deze geen enkele garantie bieden over de echtheid van wat erop afgebeeld zou staan. Bijgevolg kunnen ook deze documenten bezwaarlijk dienen om aan te tonen dat u een persoonlijke vrees voor vervolging koestert of een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade.

Voorts dient te worden opgemerkt dat er geen elementen aanwezig zijn om te concluderen dat u louter en alleen op basis van uw verblijf in het buitenland bij een terugkeer naar El Salvador in Vluchtelingrechtelijke zin vervolgd zal worden of een reëel risico loopt blootgesteld te worden aan een in artikel 48/4, § 2, b van de Vreemdelingenwet aangehaalde behandeling. U hebt overigens in dit verband zelf geen vrees aangehaald.

Het CGVS benadrukt vooreerst dat de bewijslast inzake de gegrondheid van een verzoek om internationale bescherming in beginsel op de verzoeker zelf rust. Dit basisprincipe is wettelijk verankerd in artikel 48/6, eerste lid Vw. en wordt uitdrukkelijk erkend door het UNHCR (zie: UNHCR, Guide des procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut de réfugié, Genève, december 2011, § 196), het Hof van Justitie (HvJ, C-465/07, Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie, 2009 en HvJ, C-277/11, M.M. t. Ireland, 2012) en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM, Saadi t. Italië, nr. 37201/06, 28 februari 2008, § 129 en EHRM, NA t. Verenigd Koninkrijk, nr. 25904/07, 17 juli 2008, § 111). Het is derhalve in de eerste plaats uw verantwoordelijkheid en plicht om de gegevens te verstrekken die nodig zijn voor een correcte beoordeling van de feiten en omstandigheden waarop u zich beroept. Dit neemt niet weg dat het Commissariaat-generaal voor de bepaling van de relevante elementen van dat verzoek met de verzoeker dient samen te werken.

Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt, de COI Focus El Salvador: Retour au pays des ressortissants van 9 januari 2020 (beschikbaar op https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_salvador_retour_au_pays_des_ressortissants_20200109.pdf), blijkt dat de voorbije jaren tienduizenden Salvadoranen (gedwongen) terugkeerden naar hun land van herkomst, voornamelijk uit de Verenigde Staten en Mexico. Velen van hen keerden terug na een jarenlang verblijf in het buitenland. Het aantal terugkeerders was de voorbije jaren telkens in stijgende lijn. Uit een bevraging van IOM in 2019 gaven terugkeerders aan dat het gebrek aan economische mogelijkheden de hoofdreden was om te emigreren uit El Salvador. Vanuit België werden er sinds 2015 geen Salvadoranen gedwongen teruggeleid en keerden 27 personen vrijwillig terug naar El Salvador met behulp van IOM en de Dienst Vreemdelingenzaken. Aangezien Salvadoranen visumvrij naar Europa kunnen reizen, komen zij niet aanmerking voor hulp bij hun re-integratie na terugkeer, op uitzonderingen na. Uit de informatie blijkt tevens dat er ter bevordering van de re-integratie bij terugkeerders verschillende programma's en initiatieven aanwezig zijn en aangeboden worden door zowel de Salvadoraanse overheid als verschillende internationale organisaties. Wat betreft de veiligheidssituatie van terugkeerders is er geen systematische opvolging om hun veiligheid te garanderen en is de informatie hierover beperkt omwille van verschillende redenen.

Voorts stellen verschillende bronnen dat Salvadoranen die terugkeren vanuit het buitenland zich fundamenteel in dezelfde omstandigheden bevinden als degenen die niet emigreerden. Het enige verschil is dat een verblijf in het buitenland voor terugkeerders kan leiden tot afpersing door criminele bendes omdat zij beschouwd worden over financiële middelen te beschikken omwille van hun buitenlands verblijf. Hierbij dient bovendien te worden benadrukt dat uit de informatie van de COI Focus El Salvador: Situation Sécuritaire van 15 juli 2019 (beschikbaar op https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_salvador_situation_securitaire_20190715.pdf) blijkt dat afpersing een alomtegenwoordig en wijdverspreid fenomeen is waarmee veel Salvadoranen te maken krijgen, ongeacht het beschikken over een migratieverleden. De loutere mogelijkheid om (al dan niet opnieuw) in aanraking te komen met afpersing bij een terugkeer volstaat niet om een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, b van de Vreemdelingenwet aan te tonen.

Uit de informatie blijkt aldus niet dat er sprake is van een situatie waarbij iedere Salvadoraan die terugkeert naar El Salvador louter omwille van zijn verblijf in het buitenland het risico loopt blootgesteld te worden aan vervolging, dan wel aan een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Overeenkomstig artikel 48/4, §2, c) van de vreemdelingenwet kan aan een verzoeker ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in El Salvador werd de COI Focus El Salvador: Situation Sécuritaire van 15 juli 2019 (beschikbaar op https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_salvador_situation_securitaire_20190715.pdf en de "UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from El Salvador" van maart 2016 (beschikbaar op <https://www.refworld.org/docid/56e706e94.html> in rekening genomen. Uit deze informatie blijkt dat het geweld in El Salvador wijdverspreid is en wordt gepleegd door georganiseerde misdaadgroepen, de Salvadoraanse politie en de veiligheidsdiensten die hierbij burgers met een bepaald profiel viseren. Dit type geweld heeft bijgevolg geen uitstaan met artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

De georganiseerde misdaad is erg actief in El Salvador en het merendeel van de criminele activiteiten die in het land plaatsvinden is bendegeïmpliceerd. Het geweld wordt er gekenmerkt door gemeenschappelijke criminaliteit, zoals interne afrekeningen tussen georganiseerde misdaadgroepen, moorden, ontvoeringen, drugshandel, en afpersing. Dit gemeenschappelijk crimineel geweld kadert evenwel niet binnen een gewapend conflict in de zin van art. 48/4, § 2, c) Vw., met name een situatie waarin de reguliere strijdkrachten van een staat confrontaties aangaan met gewapende groeperingen, of waarin twee of meer gewapende groeperingen onderling strijden. Bovendien blijkt uit de aard en/of de vorm waarin dit crimineel geweld plaatsvindt dat de slachtoffers van dit type geweld geïmpulseerd worden voor een welbepaalde reden of doel (bv. wraak, losgeld, macht, etc.). Het (crimineel) geweld in El Salvador is dan ook in wezen doelgericht, en niet willekeurig van aard.

Hoewel de situatie in El Salvador zeer precair is, blijkt nergens uit de informatie dat er actueel in El Salvador sprake is van een internationaal of binnenlands gewapend conflict waarbij de reguliere strijdkrachten van een staat confrontaties aangaan met een of meer gewapende groeperingen of waarbij twee of meer gewapende groeperingen onderling strijden. Er bestaan dus geen zwaarwegende gronden om aan te nemen dat burgers louter door hun aanwezigheid in El Salvador een reëel risico lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet. U bracht geen informatie aan waaruit het tegendeel zou blijken.

U vroeg om een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud van 3 maart 2020. Deze kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud werd u op 10 maart 2020 aangetekend verstuurd. Tot op heden heeft het Commissariaat-generaal geen opmerkingen van u of uw advocaat ontvangen met betrekking tot de inhoud van deze notities. Het Commissariaat-generaal is zich bewust van de moeilijkheden die zich kunnen voordoen en die nog kunnen ontstaan in de context van maatregelen die door de huidige coronavirusepidemie worden gerechtvaardigd. Het Commissariaat-generaal is echter verplicht zo snel mogelijk een beslissing te nemen over uw verzoek om internationale bescherming. Bijgevolg heeft het Commissariaat-generaal, omdat u zich in een situatie van afzondering bevindt die u verhindert zich te laten bijstaan door externe partijen (maatschappelijk werker of andere vertrouwenspersoon, advocaat, tolk, enz.) om eventuele opmerkingen te maken, besloten een beslissing te nemen over uw verzoek om internationale bescherming, maar geen beroep te doen op de toepassing van artikel 57/5quater, § 3, vijfde lid, van de wet van 15 december 1980, om u de mogelijkheid te bieden uw eventuele opmerkingen te maken wanneer dat mogelijk is, en onder betere voorwaarden. U kunt dus alle opmerkingen maken die u nuttig acht in het kader van een eventueel beroep tegen deze beslissing bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoekster de schending aan van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van het redelijkheidsbeginsel en van de materiële motiveringsplicht.

Verzoekster geeft aan niet akkoord te gaan met de weigeringsmotieven van de commissaris-generaal en tracht deze te weerleggen.

Zij benadrukt dat het CGVS niet in twijfel trekt dat zij werd bedreigd en afgeperst en dat de bendeleden van Barrio 18 steeds meer en meer renta van haar vroegen. Zij acht het onredelijk dat de commissaris-generaal meent dat zij kan terugkeren naar El Salvador zonder gevaar voor haar leven als zij het afpersingsgeld maar blijft betalen. Verder uit verzoekster het vermoeden dat ze haar op allerlei plaatsen opwachten om te bewijzen dat ze wel degelijk alles van haar wisten en om haar zo nog meer angst aan te jagen. Zij meent dat de verwerende partij alles erg simplistisch voorstelt en vindt het niet ernstig te denken dat zij met rust zou worden gelaten als zij haar route had veranderd. Zij wijst erop dat zij een risicoprofiel heeft omwille van haar band met de Verenigde Staten, wat van haar een groot doelwit maakt.

Verzoekster legt uit dat zij niet eerder klacht heeft neergelegd omdat bendeleden ermee hadden gedreigd haar dochter te vermoorden indien zij dit zou doen. Zij heeft zich verder niet geïnformeerd over de stand van zaken van deze klacht omdat zij zich nu in een veilig land bevindt. Wat de politie met haar klacht heeft gedaan, is volgens haar niet haar grootste zorg.

Tot slot geeft verzoekster aan dat het enige tijd heeft geduurd voor zij haar reis georganiseerd kreeg en er een vlucht beschikbaar was naar België. Dat zij geen asiel aanvraag in Spanje, kan haar niet worden verweten nu zij er amper tijd had om de overstap te maken. Zij legt verder uit dat zij had gekozen om naar België te komen omdat zij er zich het veiligst voelde.

Verzoekster wijst verder op de (humanitaire) situatie in El Salvador. Zij geeft in dit verband aan dat het rapport van de verwerende partij verouderd is en achterhaald. Zij citeert uit landeninformatie van november 2019. Verzoekster werpt tevens op dat rekening moet worden gehouden met de gevolgen van de COVID-19-pandemie, onder meer op socio-economisch vlak. Zij vreest dat zij geen werk zal hebben en zij niet de noodzakelijke zorgen zal kunnen krijgen indien zij en/of haar dochter besmet geraken met dit virus.

Verzoekster voegt geen stukken toe ter ondersteuning van het verzoekschrift.

3. Aanvullende nota

De verwerende partij maakt op 15 februari 2021 overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota over, waarin een evaluatie van de actuele situatie in El Salvador wordt gemaakt. Zij verwijst hierbij naar:

- COI Focus *“El Salvador: Retour au pays des ressortissants”* van 17 december 2020;
- COI Focus *“El Salvador: Situation sécuritaire”* van 12 oktober 2020;
- UNHCR *“Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from El Salvador”* van maart 2016.

4. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 en artikel 48/4, a) en b) van de Vreemdelingenwet

4.1. Verzoekster woonde in colonia San Martin de Porres, in Ciudad Delgado, San Salvador. Zij verklaart dat zij sinds oktober 2018 als administratief assistent werkte voor het Amerikaans vastgoedbedrijf REXIS New York, een job die zij van thuis uitoefende. Ze werd betaald via zogenaamde *“remesas”*, dit zijn geldtransfers via Western Union of RIA die zij met een code in een supermarkt ging inlossen. Begin 2019 zouden leden van de bende Barrio 18 op de muur van haar huis hebben geschreven om hun territorium aan te merken. Op 7 april 2019 zou verzoekster zijn benaderd door twee mannen die haar een telefoon gaven die ze moest opnemen. De man aan de telefoon zou haar hebben

verteld dat hij alles wist over haar en haar dochter en dat ze van dan af 25 dollar “renta” per week moest betalen, zo niet zouden ze haar en haar dochter vermoorden. De renta zou stelselmatig zijn verhoogd. Vanaf juni 2019 moest ze 50 dollar per week betalen en vanaf eind juli 75 dollar per week (gehoorverslag CGVS, p. 7, 16). Verzoekster heeft toen de bendeleden gezegd dat ze dan meer zou moeten betalen dan ze aankon maar ze vond geen gehoor en werd opnieuw bedreigd. Zij heeft het bedrag van 75 dollar betaald tot aan haar vertrek uit El Salvador op 20 augustus 2019. Verzoekster herhaalt in haar verklaringen dat zij dit niet kon blijven betalen, want dat kwam neer op 300 dollar per maand, bijna de helft van haar loon van 700 dollar per maand (gehoorverslag CGVS, p. 21). Zij besloot daarom El Salvador te verlaten.

4.2. In de bestreden beslissing stelt de commissaris-generaal in eerste orde en op uitdrukkelijke wijze dat hij *“rekening houdend met alle relevante feiten in verband met uw land van nationaliteit, met alle door u afgelegde verklaringen en de door u voorgelegde stukken”* *“het mogelijk [acht] dat u geïdoleerd werd door leden van de bende 18”* waarbij hij, na onderzoek van de door verzoekster aangehaalde bedreigingen en de beweerde gevolgen ervan, besluit dat deze niet ernstig en zwaarwichtig genoeg zijn om een nood aan internationale bescherming vast te stellen.

In tweede orde stelt de commissaris-generaal vervolgens dat er bovendien vragen rijzen rond het gedrag van de bendeleden en verzoeksters houding die haar geloofwaardigheid sterk in twijfel doen trekken en niet getuigen van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

De Raad meent dat deze motieven in de bestreden beslissing, waar verzoeksters relaas dat zij werd geïdoleerd door Barrio 18 zowel mogelijk wordt geacht als in twijfel wordt getrokken, blijk geven van een interne tegenstrijdigheid waaruit de Raad de conclusie trekt dat de bedenkingen van de commissaris-generaal bij verzoeksters verklaringen en houding niet voldoende draagkrachtig werd bevonden om verzoeksters beschermingsverzoek louter op basis van ongelooftwaardigheidsbevindingen te weigeren.

De Raad moet overigens na lezing van het administratief dossier besluiten dat de bedenkingen van de commissaris-generaal omtrent verzoeksters verklaringen en houding onvoldoende en niet doorslaggevend zijn om in deze stand van zaken de algemene geloofwaardigheid van haar gehele relaas met betrekking tot Barrio 18 volledig onderuit te halen.

De commissaris-generaal meent dat de werkwijze die de bendeleden gebruikten om de renta te ontvangen *“onwaarschijnlijk”* is, maar bij gebrek aan objectieve informatie in het dossier over wat dan wel de gebruikelijke werkwijze van de bendes is om renta te ontvangen, kan de Raad de commissaris-generaal hierin niet bijtreden. De commissaris-generaal verwijt verzoekster ook dat ze er nooit aan heeft gedacht haar routine te veranderen en meent dat haar verklaringen hierover *“uitermate zwak”* zijn doch lijkt er aan voorbij te gaan dat de bendes die in El Salvador actief zijn een grote invloed uitoefenen op het dagelijkse leven in de wijken waar ze territoriale controle hebben. De Raad ziet dan ook niet in hoe het veranderen van routines of het nemen van veiligheidsmaatregelen verzoekster had kunnen helpen om geen renta te betalen, wanneer ze volgens haar verklaringen wordt afgeperst door een bende die een territoriale controle over de wijk uitoefent en er de inwoners observeert. Zelfs als ze haar routine zou hebben veranderd, dan nog zou de bende haar steeds kunnen terugvinden bij haar thuis, waar ze soms eveneens kwamen om hun renta op te halen (gehoorverslag CGVS, p. 16 en 18-19). De commissaris-generaal verwijt verzoekster ook dat zij niet is nagegaan of zij haar loon op een andere manier kon ontvangen. Uit verzoeksters verklaringen blijkt evenwel dat zij in het vizier is gekomen van bendeleden nadat ze hadden gezien dat zij naar elke week naar de *“terassa”* ging, een commercieel centrum waar zij haar *“remessas”* uit de Verenigde Staten ontving (gehoorverslag CGVS, p. 10, 18). Zo verklaarde het bendelid op 7 april 2019 aan de telefoon *“we weten dat je elke week geld krijgt van het noorden”* (gehoorverslag CGVS, p. 16). Het veranderen van de wijze waarop ze haar loon ontving, zou niets hebben gewijzigd aan de informatie waarover de bende inmiddels beschikte.

De Raad acht verzoeksters verklaringen over de afpersingen en bedreigingen door Barrio 18 in deze stand van zaken voldoende samenhangend, precies en aannemelijk alsook in overeenstemming met de beschikbare informatie over haar land van herkomst, waaruit blijkt – zoals ook in de bestreden beslissing wordt vastgesteld – dat het geweld in El Salvador wijdverspreid is en veelal wordt gepleegd door bendes, de zogenaamde maras. Deze bendes zijn goed georganiseerd, kennen een hiërarchische structuur en hun criminele activiteiten zijn divers. Zo is afpersing een veelvoorkomende praktijk en maken zij zich verder schuldig aan bedreigingen, moordaanslagen, diverse (seksuele) geweldplegingen en gedwongen rekrutering (COI Focus *“El Salvador: Situation sécuritaire”* van 12 oktober 2020, p. 6; UNHCR guidelines).

In het bijzonder bevestigt de beschikbare landeninformatie dat de bende Barrio 18 actief is in Ciudad Delgado (COI Focus *“El Salvador: situation sécuritaire”* van 12 oktober 2020, p. 11) en dat personen die

geldoverschrijvingen ontvangen vanuit het buitenland (*“personnes qui perçoivent des transferts de fonds de l'étranger”*) het slachtoffer kunnen worden van afpersing (ibid., p. 15; zie in deze zin ook UNHCR guidelines, *“children and adults who receive remittances from abroad”*, p. 30 e.v.)

Verzoeksters verklaringen over de afpersingen en bedreigingen door Barrio 18 worden door de Raad dan ook aangenomen.

4.3. Zoals reeds vermeld, meent de commissaris-generaal dat de aangehaalde bedreigingen en beweerde gevolgen ervan niet ernstig en zwaarwichtig genoeg zijn om een nood aan internationale bescherming vast te stellen.

De commissaris-generaal stelt vast: *“U gaf tijdens uw persoonlijk onderhoud aan dat u werd afgeperst door bendeleden vanaf april 2019, nadat u begon te werken voor een Amerikaans bedrijf (CGVS, p. 12, 16). Aanvankelijk eisten de bendeleden 25 dollar per week. Op het einde van juni 2019 eisten ze dat u 50 dollar per week betaalde. In juli eisten ze 75 dollar per week van u (CGVS, p. 16). Hoewel de eis tot betaling gepaard zou zijn gegaan met verbale bedreigingen, moet er worden vastgesteld dat u bent ingegaan op hun vraag en dat u hiermee verdere problemen met de bende verhinderde (CGVS, p. 16). Met betrekking tot de gevolgen van de afpersing op uw levensomstandigheden blijkt uit uw verklaringen dat u nog steeds alle facturen kon betalen. U diende op geen enkel moment hier geld voor te lenen (CGVS, p. 14). U betaalde nog maandelijks het schoolgeld voor de privéschool van uw dochter (CGVS, p. 14) en u kon inwonen in het huis dat uw grootouders hadden nagelaten aan hun kinderen (CGVS, p. 9). Verder blijkt uit uw verklaring ook dat u recent, in maart 2019, nog een nieuwe auto had kunnen kopen (CGVS, p. 20). Daarnaast stelt u dat de mensen met wie u samenwoonde ook nog over inkomsten beschikten. Uw moeder ontvangt een pensioen en beschikt over spaargeld van 10.000 dollar (CGVS, p. 17), en ook uw zus en tante werken momenteel (CGVS, p. 11 en 20). Uit uw verklaringen over uw persoonlijke situatie blijkt dan ook niet dat u in een situatie van extreme armoede was beland, of bij terugkeer zal belanden, waardoor u onmogelijk kon, of zal kunnen, voorzien in uw elementaire levensbehoeften op gebied van voeding, hygiëne en huisvesting. Er moet dan ook worden vastgesteld dat u op basis van afpersing geen reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet aannemelijk maakt.*

Daarnaast beweert u dat bendeleden de naam van hun bende op de muren van uw huis hebben getekend om hun territorium aan te merken (CGVS, p. 6). Gevraagd naar uw concrete vrees hiervan, stelt u dat de tekst is geschreven door dezelfde bendeleden als degene die renta van u vroegen (CGVS, p. 22). U verklaart geen andere vrees te hebben dan renta te moeten betalen en de bedreigingen die daarmee gepaard gaan (CGVS, p. 23). Ook hiermee kan u dus geen reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet aannemelijk maken.”

Elders stelt de commissaris-generaal nog dat de loutere mogelijkheid om bij terugkeer (al dan niet opnieuw) in aanraking te komen met afpersing niet volstaat om een reëel risico op ernstige schade aan te tonen.

4.4. De Raad benadrukt dat algemeen gesteld afpersing op zichzelf niet ernstig genoeg is om te kunnen worden gekwalificeerd als vervolging dan wel ernstige schade in de zin van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Afpersing bereikt als dusdanig niet het vereiste minimumniveau van ernst om als foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in de zin van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet te kunnen worden aangemerkt, laat staan als een daad van vervolging in de zin van artikel 48/3, § 2 van de Vreemdelingenwet. Slechts in (zeer) uitzonderlijke gevallen zal afpersing voldoende ernstig zijn om te kunnen worden gekwalificeerd als vervolging dan wel ernstige schade in de zin van artikelen 48/3 en 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet, met name wanneer het slachtoffer erdoor terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, waardoor hij in een toestand van achterstelling zou terechtkomen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (cf. EHRM 28 juni 2011, nrs. 8319/07 en 11449/07, *Sufi en Elmi / Verenigd Koninkrijk*, § 282-283; EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S. / België en Griekenland*, § 252-254). In zulke gevallen kan worden gesteld dat de menssonwaardige situatie waarin een slachtoffer terechtkomt of kan terechtkomen wordt veroorzaakt of het gevolg is van een intentioneel en opzettelijk menselijk handelen door een actor, zoals bedoeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt verder dat afpersing een alomtegenwoordig en wijdverspreid fenomeen is waarmee veel Salvadoranen worden geconfronteerd. Het risico op afpersing verschilt in wezen niet van het algemene risico waaraan ook andere Salvadoranen, met of zonder migratieverleden, worden blootgesteld. Deze algemene overwegingen mogen evenwel het bestaan van een individuele

bedreiging in de specifieke omstandigheden van een concreet geval, die als vervolging of als ernstige schade kan worden aangemerkt, niet bij voorbaat verhelen.

Bij het identificeren van de aard van de precieze risico's waaraan een verzoeker bij terugkeer naar zijn land van herkomst kan worden blootgesteld, mag de oorspronkelijke reden voor het risico bijgevolg niet worden verward met het actuele risico zelf of de evolutie van het risico in de tijd. In casu werd hierboven reeds vastgesteld dat verzoekster aannemelijk maakt dat zij werd gevisieerd door leden van de bende Barrio 18 waarbij zij het slachtoffer was van afpersingen, en dat deze afpersingen gepaard gingen met doodsb bedreigingen.

Hoewel deze doodsb bedreigingen enkel verbaal van aard waren en blijkens de verklaringen van verzoekster niet gepaard gingen met geweld, meent de Raad dat bij het onderzoek van de gegrondheid van het beschermingsverzoek geen abstractie mag worden gemaakt van deze doodsb bedreigingen, te meer nu verzoekster verklaart dat haar familie in El Salvador nog steeds telefoontjes krijgt waarbij naar verzoekster wordt gevraagd en verzoekster bij terugkeer vreest dat de bendeleden haar en haar dochter gaan vermoorden of iets zullen aandoen (gehoorverslag CGVS, p. 9, 23).

Gelet op deze verklaringen kan het onderzoek van de gegrondheid van het beschermingsverzoek dan ook niet worden beperkt tot een beoordeling van de reeds ondergane afpersing en het risico op hernieuwde afpersing, maar moeten ook de daarmee gepaarde gaande doodsb bedreigingen in aanmerking worden genomen. In het bijzonder moet op objectieve en prospectieve wijze worden nagegaan of verzoekster, gelet op haar individuele omstandigheden, bij terugkeer naar El Salvador een risico voor haar leven loopt als gevolg van de afpersing en bedreigingen door Barrio 18.

De commissaris-generaal beperkt zijn onderzoek echter tot een beoordeling van de reeds ondergane afpersing. Zijn redenering komt er op neer dat er in casu voor verzoekster geen nood is aan internationale bescherming omdat zij i) door het betalen van de renta verdere problemen heeft kunnen vermijden, ii) haar persoonlijke situatie niet van die aard is dat zij door het betalen van de renta in een situatie van extreme armoede is beland, of bij terugkeer zal belanden, en iii) een loutere mogelijkheid op hernieuwde afpersing niet volstaat.

Deze redenering gaat evenwel geheel voorbij aan het actuele gegeven dat verzoekster omwille van haar vlucht uit El Salvador de vereiste renta niet heeft betaald en dat ten aanzien van haar doodsb bedreigingen werden geuit indien zij het gevraagde afpersingsgeld niet zou betalen. Er zou bijgevolg kunnen worden geargumenteed dat zij de eisen van Barrio 18 heeft getrotseerd door El Salvador te verlaten en zich onvindbaar te maken voor verdere afpersing.

De vraag is dan ook of de risico's voor verzoekster ondertussen zijn geëvolueerd, in het bijzonder wat de mate van waarschijnlijkheid is dat bij terugkeer naar El Salvador de eerder geformuleerde doodsb bedreigingen ten aanzien van verzoekster zullen worden uitgevoerd dan wel dat er een reëel risico bestaat dat zij bij terugkeer zal worden onderworpen aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen.

De Raad stelt vast dat de objectieve landeninformatie door verwerende partij voorgelegd op deze vragen geen duidelijke antwoord biedt.

Uit deze objectieve landeninformatie blijkt dat afpersing de hoofdbron is van inkomsten bij bendes. In de COI Focus "*Salvador. Situation sécuritaire*" van 12 oktober 2020 kan worden gelezen dat het niet betalen of met vertraging betalen van renta kan worden gezien als een daad van verzet tegen het gezag van de bende en een vorm van geweld tot gevolg kan hebben, zoals de ontvoering van een familielid, de dood of verdwijning. Verder blijkt dat hoe langer de niet-betaling in de tijd duurt, des te meer de risico's verhogen en zich kunnen uitstrekken tot familieleden (p. 16).

Ook de UNHCR guidelines vermelden dat de weigering om afpersingsgeld te betalen door de bendes kan worden beschouwd als een daad van verzet (p. 29) en dat personen die weigeren om te betalen of die betaling uitstellen, kunnen worden onderworpen aan bedreigingen en geweld, net als hun werknemers, zakenpartners of familieleden. Deze bedreigingen en geweld kunnen snel escaleren met elk voortgezet uitstel of weigering van betaling waarbij melding wordt gemaakt van personen die in zulke omstandigheden werden gedood door de bendes. Voorts blijkt ook dat het afpersingsgeld vaak wordt verhoogd zonder waarschuwing, soms met de bedoeling om een zaak failliet te laten gaan zodat de bende deze kan overnemen (p. 31).

Er wordt in de voormelde COI Focus van 12 oktober 2020 en de UNHCR guidelines evenwel niet concreet verduidelijkt of Salvadoranen die weliswaar de geëiste renta steeds hebben betaald en daarmee problemen hebben vermeden zonder in extreme armoede te vervallen, maar vervolgens alsnog naar het buitenland zijn gegaan om aan deze afpersing te ontsnappen, bij terugkeer door de bendes zullen worden beschouwd als personen die door El Salvador te verlaten de facto hebben geweigerd om verder afpersingsgeld te betalen en aldus hun eisen hebben getrotseerd. De landeninformatie die ter beschikking werd gesteld van de Raad bevat overigens geen concrete informatie over de werkwijze van de bendes in de wijken die onder hun controle staan, met name of de bendes een (opvolgings)systeem hanteren dat hen toelaat de betalingen van renta bij te houden en te controleren.

Evenmin wordt verduidelijkt wat de precieze risico's in deze specifieke omstandigheden kunnen zijn, noch zijn er voldoende elementen die toelaten de mogelijke reactie van de bendes in zulke specifieke omstandigheden in te schatten. De UNHCR guidelines stellen op p. 28 slechts zeer algemeen: *"In some cases, deportees and other returnees who left the country due to insecurity or threats have been killed by gangs shortly after arrival in El Salvador"* (*"In enkele zaken werden gedepORTEERDEN en andere terugkeerders die het land wegens de onveiligheid of bedreigingen hebben verlaten kort na hun aankomst in El Salvador door bendes gedood"*, eigen vertaling).

Uit de voorliggende landeninformatie, in het bijzonder COI Focus *"El Salvador. Retour au pays après un épisode migratoire"* van 17 december 2020, blijkt alleszins dat het inschatten van de risico's voor Salvadoranen bij terugkeer naar El Salvador een complex gegeven is dat door vele factoren wordt beïnvloed, waaronder uiteraard het profiel van de verzoeker om internationale bescherming zelf, de achterliggende redenen van zijn vertrek, de duur van het verblijf in het buitenland en het land waar hij heeft verbleven. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen terugkeerders die reeds problemen kenden voor hun vertrek uit El Salvador en de andere terugkeerders. Voorts is onder meer ook duidelijk dat een verblijf in landen waar de El Salvadoraanse bendes actief zijn (de Verenigde Staten, naburige landen, ...) en de eventuele rol van de terugkeerder bij deze bendes in het buitenland – of in El Salvador zelf voor het vertrek – belangrijk zijn bij het beoordelen van het risico in geval van terugkeer.

In het bijzonder kan in de voormelde COI Focus het volgende worden gelezen:

Er is geen systematische opvolging van gedepORTEERDE Salvadoranen door overheden of NGO's en dus evenmin enige documentatie met betrekking tot Salvadoranen die terugkeren uit Europa (p. 15-16).

Verskillende bronnen stellen op algemene wijze dat Salvadoranen die het land zijn ontvlucht wegens veiligheidsredenen die verband houden met de bendes, bij terugkeer het risico lopen om met dezelfde veiligheidsproblemen te worden geconfronteerd dan wel een verergering van de oorspronkelijke problemen (p. 16).

Cedoca heeft verschillende bronnen geconsulteerd om de eventuele impact van migratoire antecedenten op de terugkeer naar El Salvador na te gaan. In het bijzonder heeft Cedoca gevraagd of Salvadoranen die terugkeren na een verblijf in het buitenland een specifieke doelgroep van geweld vormen alsook of het verblijf in het buitenland en het bestaan van vroegere veiligheidsproblemen in El Salvador een impact hebben op hun situatie bij terugkeer (p. 20-21).

Een eerste bron geeft aan dat niet elke Salvadoraan die terugkeert een doelwit van het geweld is. Enkel zij die hebben getracht te ontsnappen aan de bendes door te migreren, kunnen bij terugkeer een latent risico lopen op moeilijkheden met de bendes (*"un risque latent d'ennuis"*). Zij die gemigreerd zijn om te ontsnappen aan problemen met bendes wegens een vermeend verzet tegen hen, worden op een zwarte lijst geplaatst, hetgeen hen bij terugkeer zal achtervolgen. Het risico wordt niet bepaald door de duur van het verblijf in het buitenland maar wel door de specifieke reden van het vertrek. Het is de Raad evenwel niet duidelijk wanneer iemand juist op de zwarte lijst komt te staan; met name of iedereen die wordt afgeperst en niet meer betaalt op zulke lijst wordt gezet. In het bijzonder blijkt hieruit evenmin of Salvadoranen die weliswaar de geëiste renta steeds hebben betaald en daarmee problemen hebben vermeden zonder in extreme armoede te vervallen, maar vervolgens alsnog naar het buitenland zijn gegaan om aan deze afpersing te ontsnappen, bij terugkeer door de bendes zullen worden beschouwd als personen die door El Salvador te verlaten de facto hebben geweigerd om verder afpersingsgeld te betalen en aldus hun eisen hebben getrotseerd. Zoals reeds vermeld, heeft de Raad geen concrete informatie over de werkwijze van de bendes in de wijken die onder hun controle staan, met name of de bendes een (opvolgings)systeem hanteren dat hen toelaat de betalingen van renta bij te houden en te controleren.

Een tweede bron meent dat de reden voor het vertrek uit El Salvador belangrijker is dan het loutere feit van terugkeer. Als een Salvadoraan is gevlucht omdat hij of zij de bendes iets verschuldigd is, omdat hij

of zij tot een bende behoorde, omdat hij of zij weigerde een beslissing te aanvaarden of om afpersing te betalen, dan zal een terugkeer van de betrokken persoon hem of haar waarschijnlijk aan dezelfde gevaren blootstellen, met als verzwarend element dat hij of zij heeft getracht te ontsnappen aan zogenaamd “gang justice” (“with the aggravating factor of having tried to escape from ‘gang justice’”). Wat wordt bedoeld met “gang justice” wordt evenwel niet verder verduidelijkt.

Een derde bron stelt dat terugkerende Salvadoranen als dusdanig geen specifiek doelwit van geweld vormen; evenwel indien de reden voor migratie verband hield met geweld dat reeds werd ondergaan in El Salvador (“violences subies”), dan kan de veiligheidssituatie voor deze persoon bij terugkeer verslechterd zijn (“la sécurité au retour peut s’en trouver détériorée”). Indien is geweten dat de betrokken persoon door zijn migratie heeft getracht te ontsnappen aan geweld dat het gevolg is van bedreigingen door bendes, dan kunnen deze overgaan tot represailles ten aanzien van de betrokken persoon en de geuite bedreigingen kunnen zich vertalen in geweld.

Een vierde bron stelt dat voor personen die El Salvador hebben verlaten wegens een concrete reden die verband houdt met het geweld, deze concrete reden bij terugkeer nog steeds kan bestaan, ongeacht de tijd die ze in het buitenland doorbrachten. Dit is zeker zo in het geval van doodsb bedreigingen, aldus deze bron, omdat deze over het algemeen blijven bestaan totdat zij worden uitgevoerd. Gevraagd of het geweld kan verergeren na terugkeer, bij wijze van represaille omdat de betrokkene naar het buitenland vluchtte, herinnert deze onderzoekster er aan dat de initiële geweldssituatie niet is verdwenen en dat de geweldssituatie in El Salvador is verslechterd. Bijgevolg zal elke terugkerende Salvadoraan worden blootgesteld aan geweld op een zelfde voet als enige andere Salvadoraan.

Een vijfde bron stelt dat de veiligheidsrisico’s iedere Salvadoraan treffen, ongeacht of hij of zij heeft gemigreerd. Niettemin, in bepaalde individuele gevallen, zullen terugkerende Salvadoranen een bijzondere kwetsbaarheid vertonen die verband houdt met hun persoonlijke migratiegeschiedenis, zoals bedreigingen door bendes. Evenwel, zijn deze kwetsbaarheden en uitdagingen waarmee terugkerende Salvadoranen worden geconfronteerd, in het algemeen dezelfde die elke andere Salvadoraan, ongeacht zijn migratiegeschiedenis, zal ervaren.

Een zesde bron meent dat het lot van terugkerende Salvadoranen hetzelfde is als dat van Salvadoranen die niet hebben gemigreerd.

Uit het voorgaande blijkt dat een verblijf in het buitenland op zich geen veiligheidsrisico inhoudt bij terugkeer, maar dat een individuele beoordeling noodzakelijk blijft, waarbij de situatie bij terugkeer sterk afhangt van de omstandigheden die tot het vertrek hebben geleid.

De voorliggende informatie blijft echter zeer algemeen, weinig eenduidig en laat niet toe op voldoende concrete wijze de precieze risico’s bij terugkeer in te schatten voor Salvadoranen die werden afgeperst, steeds hebben betaald en daarmee verdere problemen verhinderden zonder in een situatie van extreme armoede te vallen maar niettemin naar het buitenland zijn gevluht.

4.5. Gelet op wat voorafgaat, blijkt genoegzaam dat een nader onderzoek zich opdringt maar dat het de Raad aldus aan essentiële elementen ontbreekt om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1° van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming van de bestreden beslissing zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

De Raad heeft evenwel niet de bevoegdheid om zelf dit onderzoek uit te voeren. Wegens het ontbreken van een eigen onderzoeksbevoegdheid, kan de Raad in deze stand van zaken het beschermingsverzoek van verzoekster niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep. Een volledig en ex nunc onderzoek van alle juridische en feitelijke gronden is niet mogelijk.

Bijgevolg moet de bestreden beslissing worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° en artikel 39/76, § 2 van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 22 april 2020 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zesentwintig maart tweeduizend eenentwintig door:

mevr. M. MAES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken

dhr. T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES